

Mehikanska vlada tira katoliške duhovnike pred sodišče.

VELIKE MNOŽICE SE ZBIRAJO OKROG KATOLIŠKIH CERKVA. — NADŠKOPI IN ŠKOPI OBDOLŽENI HUJŠKANJA. — CALLES SE ZAGOVARJA.

Mexico City, Mehika. — Vse uradnike, lige za versko obrambo, je mehiška vlada pustila zapreti, obdolženi so podpihovanja na upor. Pred sodišče so tudi pozvali osem nadškofov, med temi tudi nadpastirja Moray Del Rio in 30 škofov, ki so podpisali pastirsko pismo, ki se je čitalo po vseh mehiških katoliških cerkvah zadnje nedelje, ko se je brala v Mehiki zadnja sv. maša.

Mehiško katoliško ljudstvo trumoma hodi v cerkev; pred cerkvami je vse polno vernikov, ki ne morejo verjeti svojim očem, da so hrami božji brez duhovnikov — verjeti ne morejo, da bo prišla nedelja, a zvonovi se ne bodo oglasili in jih vabili k službi božji.

Nadškofi in škofi se bodo morali zagovarjati pred sodiščem radi pastirskega pisma. Mehiška vlada vidi v temu pismu podpihovanje k uporu. Vlada, ki je tako nesramna, kakor je mehiška, je v stanu vse storiti, gotovo bodo boritelji za pravice verske svobode, še veliko prestali, predno bo ta boj končan. Calles je rekel, da je oblast za to tukaj, da bo odločila, ali so obdolženi krivi podpihovanja k uporu ali ne. Razume se, da bo odločitev taka, kakršni so možje, ki bodo sodili. Od svobodomiselnih vlade ni treba pričakovati milosti, sicer prizadevi ne prosijo milosti, zahtevajo le svojo pravico.

V ponedeljek je mehiška vlada uradno razglasila nove naredbe proti verskemu pouku v privatnih šolah, postava je postala pravomočno takoj, ko je bila razglašena.

Med delavci so se dobili tudi agitatorji, ki so tovariše hujškali proti katoličanom čes, da so oni zapreka napredku. Čas zaceli vse rane, tudi tukaj bo konečno zmagala pravica.

Zadnje dni so še verniki porabili vsako priložnost, da so prejeli sv. zakramente, maše so se brale vsake pol ure, otroke so nosili trumoma h krstu in duhovniki so obiskovali bolnike. Katedrala v Mexico City je bila čeli dan natlačena, tako tudi cerkve po drugod. Ko so ljudje korakali mimo palače, kjer prebiva predsednik Calles, so se ozirali v okna — obračali pa tudi oči proti nebu, od kjer upajo, da pride rešitev.

KRALJICA MARIJA IMA PRISTRIZENE LASE.

Beograd, Jugoslavija. — Tudi jugoslovanska kraljica Marija si je pustila po modri pristriziti lase. Ko pa sprejema obiske, si pokrije glavo s svilenim šalom, kajti poročilo pravi, da je to storila brez vednosti kralja Aleksandra. Gotovo bo Aleksander stresal vsled tega svojo kraljevsko jezo nad njo, kajti krona se ji ne bo tako podala na glavi s kratkimi lasmi in obritim vratom.

S TEM, DA POŠLJEŠ naročnino direktno na upravništvo pomagaš veliko listu.

VIHAR NA VZHODU; ŠKODA VELIKA.

Parnik v nevarnosti, radi razburkanega morja, ni bilo mogoče reševalcem v bližino. — Več malih ladij pogrešajo. — Škoda na poslopih ob morju je velika.

Miami, Fla. — Semkaj je prišlo poročilo, da se nahaja italijanski parnik v nevarnosti na visokem morju, poškodovan je tako, da ne more nadaljevati svoje poti. Pomoč je blizu, a radi visokih valov ne morejo priti v bližino ponesrečenega parnika, da bi oteli potnike. Neko drugo poročilo se glasi, da se parnik potaplja v bližini Jupiter.

V Floridi je strašno divjal vihar, prizadeta je vzhodna obala, hoteli ob obrežju trpijo veliko škodo, pa tudi privatna stanovanja. Veliko malih parnikov pogrešajo, ne ve se še kaj je z njimi.

Iz Pompany, ki leži med Palm Beach in Miami poročajo, da se je prekucnil neki ribiški čoln; osem oseb je utonilo.

Velika nevarnost je za pomol v Palm Beach, ki se na nekaterih krajih že podira, ako se zruši, bo velika nevarnost za železniški most, preko Lake Worth.

LETALSKE NESREČE.

Canonsburg, Pa. — Neki cirkuški letalec, ki je s telovadbo na visečem drogu iz letala zabaval občinstvo, se je ponesrečil in padel na zemljo, umrl je na potu v bolnišnico.

Salina, Kans. — Roy W. Woods iz Kirksville, Mo., se je spustil s padalno napravo iz letala v višini 1200 čevljev, paračut se pa ni pravočasno odprl, priletel je na zemljo, bil je na mestu mrtve. Nesrečnej se je poročil minulo soboto.

Berlin, Nemčija. — Strela je udarila v neko letalo, ki je krožilo nad morjem v bližini otoka Juist, padlo je v morje; štirje letalci so utonili.

Wawona, Cal. — Leroy Jeffers, pisatelj in raziskovalec iz New Yorka, se je smrtno ponesrečil, ko je letalo, v katerem je bil kot potnik, tresčilo na zemljo. Pilot, dr. Sterling Bunnell iz San Francisco, je zadobil težke poškodbe na glavi, upajo, da bo okrevl.

Bagdad, Iraq. — Nad Hindaidi so krožili v velikem letalu angleški letalci. Na nepojasnjen način je pa pilot zgrubil nad letalom kontrolo, priletel so na zemljo, šest oseb je mrtvih, letalo razbit.

POŽAR UNIČIL ZGODOVINSKI HOTEL V KALIFORNIJI.

San Andreas, Cal. — Ogenj je izbruhnil v Metropolitan hotelu, tri poslopja so plameni uničili, škoda je cenjena na \$200,000. Metropolitan hotel je bil zgrajen leta 1850, stavba je bila zavetišče iskalcev zlate rude.

ODLOČILNI BOJI FRANCOZOV V SIRIJI.

Damask, Sirija. — V bližini Damaska se bijejo odločilni boji, katerih izid bo pokazal, če bo še nadalje Francija gospodovala nad Sirijo. Na bojišču je 4000 upornikov, katerim pomagajo Drusi, a Francozi imajo 10,000 mož. Številko pove, kdo bo zmagovalec, ako se vzame tudi v poštev moderno bojno opremo francoskih čet, kakršne nimajo uporniki.

PROTI RAZŠIRJENJU RDEČE NEVARNOSTI.

Vel. Britanija je napravila obroč od Egipta do Kitajske, ki zabranjuje sovjetski Rusiji razširjati rdečo propagando proti jugu.

London, Anglija. — Tukaj se je vršila konferenca poveljnikov tajne policije v angleških dominionih. Na zborovanju so poročali posamezniki o svojem delovanju, ki je velik udarec za one, ki širijo med svet rdečo propagando.

Izvemši Turčije in Hindustana, je južni del Rusije obkrožen z državami, ki so odločne nasprotovati vsakemu poskusu razširjenja rdeče propagande. Te države so združene v nepremagljivo odporno silo od Egipta do Kitajske. Egiptovski guverner, ki je bil vedno prijazen ekstremistom, jim je obrnil hrbet, ko je videl pred seboj silno opozicijo, uvidel je tudi, da je Anglija v stanu odbiti vse naskoke agentov sovjetske Rusije.

Tukaj se pa gre tudi v veliki meri za konkurenco na oljnem polju. Anglija ne more tekmovali z Rusijo, ki ima svoje vrelce v Baku. Nedavno pa je anglo-perzijska oljna kompanija odprla nova polja v Kahnikan, od tukaj ji pa bo mogoče zalagati Perzijo z oljem po nizki ceni.

Najslabejša točka v obroču proti komunizmu, pa je Afganistan, ki je v državi Kašmir.

POLITIČNO GIBANJE; LOWDEN PROTI COOLIDGEU.

Paul Smiths, N. Y. — V zadnjih dneh se opaža na vseh krajih živahno politično gibanje. Predsednik Coolidge je sicer na počitnicah, a vendar ne pozablja, da je v teku kampanja za volitve.

Kakor sedaj razmere pokazujejo, tako pravijo politiki, je v ospredju še vedno le Coolidge, nato pride Lowden in Longworth. Slednji je predsednik v poslanski zbornici, in je zlasti v Chicagu priljubljen. One je "moker" in nasprotuje vstopu Amerike k svetovnemu sodišču. Bivši guverner države Illinois, Frank Lowden, je pa po mnenju politikov najbolj nevaren Coolidgeu, farmarji so splošno za njega, dočim so jako nasprotni Coolidgeovi poljedeljski politiki.

Tudi podpredsednik Dawes, je v splošnem priljubljen pri poljedelcih, najbrže zato, ker se je postavil po robu Coolidgeu, ki je agrarni politiki. Ni izključeno, da bi potom kompromisa med vzhodnimi iz zapadnimi republikanci, on ne bil imenovan predsedniškim kandidatom.

ŽRTEV EKSPLOZIJE.

Med številnimi ponesrečenci, ki so zadobili poškodbe pri eksploziji mornariškega skladišča municije v Lake Denmark, N. J., je bilo tudi veliko otrok. Na sliki vidimo malčka Hazel Heddy, star štiri leta, ki je zadobil težke poškodbe na glavi.

KRIŽEM SVETA.

Atlantic City, N. J. — Med Cornelius Vanderbiltem in njegovim družino je prišlo do prepira, zadeva je bila predložena sodišču, advokati žanjejo, kajti mladega Vanderbilta stane že do sedaj tožba nad 2 milijona dolarjev.

Memphis, Tenn. — Nasip ob Mississippi reki v tujakšnji bližini se je podrl in velika množina zemlje je zdrčala v dolino in zasula več poslopij, ki so last West Kentucky Coal kompanije, katera ima \$350,000 škode.

Chicago, Ill. — V nedeljo sta se pri cirkuški predstavi ponesrečila dva telovadca na visečem drogu, Mr. in Mrs. Cromwell. Oba se nahajata v kritičnem stanju v bolnišnici, za žensko ni upanja, da bi ozdravela.

Los Angeles, Cal. — Iz 15. mest v središču Kalifornije poročajo o potresnih sunkih, ki niso napravili škode, pač pa mnogo strahu med prebivalci.

London, Anglija. — Na katedralo sv. Pavla bodo napeljali nov strelovod, sedanje ga je napeljal Benjamin Franklin, leta 1770.

Pariz, Francija. — Prebivalci mesta se zgražajo nad ameriški turisti, ki kupujejo kruh in ga v velikih kosih mečejo v vodo, da se za iste tepejo ribe njim v zabavo. Francozi pa radi slabih gospodarskih razmer, malodane trpijo lakotno.

Charleston, W. Va. — Naknadno se poročila o nesreči, ko se je tukaj vršil karneval, da je prišlo ob življenje sedem oseb, ne le pet, kakor je bilo prvotno poročano. Podrl se je namreč most, par sto ljudi je padlo v vodo, veliko je bilo ranjenih.

Rio, De Janeiro, Brazilija. — Predsednik Bernardes je podpisal odlok, po katerem preneha biti Brazilija še nadalje članica lige narodov.

republicanci, on ne bil imenovan predsedniškim kandidatom.

RDEČARJI V RUSIJI, V BOJU ZA KONTROLO.

Moskva, Rusija. — Tudi v sovjetski Rusiji se vršijo boji za korita. Ruska komunistična stranka ne trpi vmešavanja tretje internacionale v notranje zadeve, zato je izključila predsednika internacionale Zinovja iz odbora devetih mož, ki kontrolirajo stranko in vlado. Ni verjetno, da bi si Zinov, izkušeni revolucionar, pustil diktirati.

RAZKOL V FAŠISTOVSKI STRANKI

Fašisti se tepejo med seboj; skupina zvesta Farinacciju, aktivna. — Mussolini zahteva mir v stranki, ki škoduje napredku.

Rim, Italija. — Črnosrajčniki v Italiji so na dvoje. Odkar je odstopil Farinacci, kot tajnik fašistovske stranke, med fašisti ni več miru. Je sicer skupina, ki je zvesta Farinacciju zelo aktivna, a vendar premajhna, da bi bila nevarna diktatorju Mussoliniju.

Nedavno so imeli v Parma banket v počast A. Duminija, sokrivca umora poslanca Matteottija. Duminij je bil obsojen na štiriletno ječo, a nedavno je bil pomiloščen. Fašisti skupine Turati, ki je sedanji fašistovski tajnik, so Duminija napadli in ga rani, napadeni je z avtomobilom pobegnil, a nasprotniki so ga dohiteli in ga s palicami obdelovali, zadobil je težke poškodbe.

Istočasno, je pa Benito Mussolini, diktator Italije, izdal poslanico na vse črnosrajčnike, naj prenehajo s sovražstvom v stranki. Med drugim pravi Mussolini, da je ekonomični boj, v katerem se sedaj nahaja vlada velike važnosti — odločilen za bodočnost dežele in za uspeh fašistovske revolucije.

AVTOMOBILSKE NESREČE V COOK OKRAJU.

Chicago, Ill. — Neverjetno koliko žrtev zahteva avtomobil. Od ponedelja na torek, v teku 24. ur, je bilo 6 smrtnih slučajev in 11 oseb je bilo prejeljanih v bolnišnice, ki so bile poškodovane pri avtomobilskih nezgodah. Od 1. do 27. julija je bilo v Cook okraju, 78 smrtnih slučajev, od januarja t. l. pa 466.

Belgrad, Jugoslavija.

Jugoslovanski kralj Aleksander, je eden izmed najboljših plačanih monarhov na svetu. Z doklado, katero je dobil nedavno, mu pride na leto \$1,000,000. Toraj ima 40 krat več kakor bolgarski kralj Boris in petkrat več, kakor romunski kralj Ferdinand. Domalega 14 krat več dobi na leto, kot ameriški predsednik.

S tem denarjem pa mora Aleksander drževati novo veliko palačo v Topčider, gradček na Bledu in več malih vil. Nova palača v Topčider je stala državo 1 milijon dolarjev, za popravilo stare v Belgradu so pa potrošili \$400,000.

Iz Jugoslavije

KRUTO JE IZTIRJEVANJE DAVKOV V SLOVENIJI. — SLOVENSKE DAVKOPLAČEVALCI DAJO POLEG DAVKA NA DOBIČEK, TUDI DEL OBRATNEGA KAPITALA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Interpelacija poslanca Smodeja. Posl. Smodej je vložil na finančnega ministra interpelacijo proti krutemu iztirjevanju davkov v Sloveniji. Med drugim navaja tudi to-le:

Ze pred letom dni sem interpeliral dr. Stojadinoviča radi previsokega odmerjenja osebne dohodnine in radi drakoniskega izterjevanja dohodninskega davka v Sloveniji ter ga opozoril na dejstvo, da davkoplačevalci v Sloveniji niso sposobni plačevati daleč pretiranih davkov, ampak tudi, da utegne ta praksa davčnih organov v Sloveniji izzvati v ljudstvu nezajeljene posledice. Bojim se, da se bo obup polagoma postal izmozganih davkoplačevalcev. Nikdar ni bilo slišati, da bi se davkoplačevalci v Sloveniji branili plačevati davek, najmanj pa osebno dohodnino. Tudi se ni radi osebno dohodnino ljudstvo pritoževalo, ker se je

davek na osebno dohodnino pobiral, oziroma odmerjal v duhu zakona, to je kot nekaj korektiv k drugim davčnim zakonom. Osebna dohodnina se odmerja brez ozira na druge davke, ne v duhu zakona, marveč po črki zakona, tako da morajo ta davek plačevati ljudje, ki ga preje niso plačevali, dasi so pred vojsko mnogo boljše stali. Deljansko plačajo davkoplačevalci v Sloveniji toliko davkov, da ne dajejo državi samo svojega gospodarskega dobička, marveč da dajejo tudi del svojega obratnega kapitala, kar mora voditi do gospodarske katastrofe in vzeti državi vir njenih dohodkov.

Poleg tega stavi posl. Smodej tri vprašanja, drugo se glasi tako-le: "Ali hočejo odrediti, da se z drakoničnim iztirjevanjem davkoplačevalci ne bodo gnali v obup, marveč se bo jemal ozir na njihove plačilne zmožnosti?"

Cela vas pogorela.

Na dan pred sv. Petrom in Pavlom krog poldne je izbruhnil v sredini vasi Apače požar. Ogenj se je razširil bliskovito do konca vasi ter se vrnil ob drugi strani ceste zopet čez sredino vasi nazaj. Silovit veter je metal cele oblake dima in plamena od strehe do strehe, a te so bile malodane vse slamate. Na lice grozne nesreče so prihleteli takoj gasilci od sv. Lovrenca, Maribora, Ptujja in Cirkovec, toda bilo je tedaj že 27 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji v objemu uničevalnih plamenov. Več Apačanov sploh ni bilo doma, ampak so ob času izbruha požara delali na travnikih. Le par posestnikov je tako srečnih, da jim je pustil požar vsaj nad stanovanjskim delom streho, to so hiše, ki so kriti te z opeko. Z gospodarskimi poslopji so zgoreli vsi v njih shranjeni poljski pridelki, zlasti letošnje seno. Beda je strašna, saj okoli 150 ljudi nima ne strehe, ne obleke in ne zrna živeža. Oteli so le golo življenje

in živino, kateri nimajo kaj pokladati. Pogorelci so po večini mali posestniki in kočarji, ki razen koščka zemlje nimajo prav nič, a zavarovani so bili po stari navadi veliko prenziko. Ogenj so zanetili otroci, ki so se igrali z užigalnicami. Še med požarom je začela goreti na drugem koncu občine v Gornjih Pleterjih neka hiša. Vsega pomilovanja vredni pogorelci so prisiljeni, potrkati na usmiljena in radodarna srca sosedov in celotnega slovenskega prebivalstva.

Nikola Tesla — sedemdesetletnik.

Daleč od svoje domovine, v Ameriki, obhaja svojo sedemdesetletnico Nikola Tesla, poleg Edisona in Marconija najmarkantnejša osebnost na polju teoretične in praktične elektrotehnike. Znani so njegovi poskusi z izmeničnimi tokovi visokih frekvenc in napetosti (več stotisoč voltov), tako zvanimi Teslinimi toki, ki človeškemu organizmu niso več nevarni. Učenjaku, ki je doma iz Smiljana v Liki, je podelil kralj te dni red sv. Save I. razreda.

Smrt vsled razburjenosti.

Trgovka Elizabeta Primožič je prispela z Reke na Sušak, da povpraša po svojem zetu, o katerem je izvedela, da je bil aretiran zaradi tihotapstva. Ko so ji cariniki potrdili, da je njen zet v zaporu, se je mahoma onesvestila in kmalu nato na avtomobilu umrla. Zadela jo je kap.

Umrl je

v ljubljanski bolnici Valentin Stojce, nadpaznik mestne trošarine v pokoju, po kratki, a zelo mučni bolezni. Starček je bil odločen pristaš SLS in dolgo let član "Santepeterskega prosvetnega društva." Kljub visoki starosti se je do zadnjega živahno zanimal za vse naše gibanje.

DENARNA NAKAZILA ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO I.T.D.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem keraju litro, zanesljivo in brez oblike izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, osir. lire smo večerj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 "	\$ 18.90
2,500 "	\$ 46.25
5,000 "	\$ 92.50
10,000 "	\$ 185.00

100 lir \$ 4.05
200 lir \$ 7.75
500 lir \$ 18.50
1000 lir \$ 37.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejemamo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891.

Edinost Publishing Co. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Table with subscription rates: Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta \$2.50. Subscriptions: For one year \$5.00, For half a year \$2.50.

POZOR: Številka poleg našega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Kako se postopa s katoličani v Mehiki?

Svobodomislci, socialisti in ostali nasprotniki katoliške cerkve se neprestano trkajo na prsa ter bahajo, da se iz njih rok cedi demokracija in svoboda, kakor nekaj med v obljubljeni deželi.

V Mehiki je bilo že dolgo vrsto let opazati neko posebno sovražno gibanje napram katoliški cerkvi in katoličanom sploh. Svobodomislci struja je bila neprestano na krmilu. Vedno je bila cerkev zastopljena tudi že poprej.

Ko je sedanji mehiški predsednik Calles prevzel predsedniške poste v republiko, je nastal nekoliko boljše mir. Videti je bilo, da se bo država začela počasi uterjevati ter da se je naveličala večnih medsebojnih bojov.

Calles in njegovi svobodomislci pristajajo na katoliški načrte proti katoliški cerkvi. Kot svobodomislci, ki so navadno po vsem svetu taki, da sami sebi dajejo privilegije svobodno misliti, a svojemu bližnjemu istega ne privoščijo, so najprej začeli v zbornici kovati in sprejemati take radikalne postavbe proti katoliški cerkvi, duhovščini in katoličanom, da je naravnost sramotno za vsako zbornico kakega civiliziranega naroda.

Ker je prepovedano nositi javno redovne obleke, duhovska oblačila, opravljati javno kake verske pobožnosti, je s tem onemogočeno sploh vsako duhovsko opravilo. Duhovnikom je nemogoče, pod temi pogoji pokopavati mrliče, hoditi predvideti bolnike bolne na smrt.

Tako torej postopajo svobodomislci in boljševiski prenapeteži v Mehiki. Dalje o tem sledi jutri.

KAKO SE GIBLJEJO V JOLIETU.

nesreča in vam ga pohabi za vse življenje? Pazite se, dokler je čas, po nesreči zvoniti je prepozno!

MALO ODGOVORA LAŽNJI- VEMU PLEHARJU.

Čenjeni urednik: — Upam, da sprejmete moj dopis v Am. Slovenca četudi je to pot malo hudo oseben. Moj prijatelj me je opozoril na lažnjivi dopis znanega Pleharja v lažnjivem newyorškem listu, katerega v naši naselbini že noben kaj u-gleden človek več ne čita.

Pueblu ima zdaj že dve časti. Ko se je šlo za razširjenje katoliškega časopisa "Am. Sl.", so dobili največ novih naročnikov. Zdjaj so dobili pa zlato kladivo KSKJ. So pač vzajemni in požrtvovalni za pravi narodni napredek. Čast taki naselbini!

Naši altarni ali mašni strežniki so imeli zahtevati svoj izlet v znani Steel Works klubovi kempu. Z njimi so bili preč. g. župnik John Plevnik, č. g. Butala in č. g. Edward Horvat.

Mi Pleharja poznamo kdo je. Navadni čevkač, ki je pa z ravnih hudoben. Po listih se neprestano prepira zdaj z enim zdaj z drugim, okrog ljudi pa hodi kot škarijot, da se pase. Posebno se rad zglaš, kadar je treba južinati, ker po restavracijah kajpada stane južina denar. K meni ga sicer še ni bilo, a če bi prišel, bi okusil konec mojih čevljev.

Iškarjotski Plehar se tudi jezi nad Mr. Kremesecem. Vem odkod to izvira. Od tedaj, ko je Mr. Kremesec zahteval, da škarijotje ne smejo biti navzoči na konvenciji katoliških organizacij.

Plehar se kajpada jezi, ker ga je policaj iztiril ven iz katoliškega shoda. Hotel je baje nazaj, pa policaj mu je zagrozil, da če poskuša iti nazaj, da ga bo dal hladiti za mreže. To je Pleharja ostrašilo, da je odšel kakor polit. cucek. Hinavec je prišel, da bi zopet poročal v brezverske liste.

Katoliškim Slovincem pripočam, kjer koli se pojavi ta grdi hinavec, da z njim obračunajo, kakor se za take hinavske špijone spodobi. Človek bi mislil, da je tako omejen in prismojen, kar sicer je deloma, a glavno ulogo igra pri njem hudobnost. Tako podlega značaja še nisem srečal v življenju.

Dalje pripoveduje Plehar o neki razstavi. Omenja, da ima v svoji zbirki kelihe raznih slovenskih misijonarjev. Jaz in še več drugih je radovednih, kako je on do teh kelihov prišel? — Ako so bili kelihi posvečeni, jih duhovnik sploh lajkam v roke ne sme dati. Zanimivo bi bilo o tej stvari malo natančneje porizvedeti.

Skušnija, ki so jo imeli ljudje pri gotovih pesmih, ki so nekoč, kakor se je pripovedovalo, izgubile iz nekega župnišča v Ohio, daje misliti človeku marsikaj. Kaki večni popotniki so vsega zmogli.

To je moj odgovor na lažnjivo opravljane iškarjotskega Pleharja po javnosti, da bodo čitatelji vedeli, kje in kakšna je resnica.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista tu in v starem kraju! Čičačan.

Op. ured.: — Radi laži, ki jih (rosi) okrog Plehar, smo priobčili ta dopis. Na roki imamo še dva dopisa, ki ste jih poslali dve rojakinji kot odgovor Pleharju, katerega pa ne objavimo. Ta dopis naj zastojuje. Plehar sploh ni vreden, da bi se o njem pisalo v kakem listu.

deči: Mr. Tom Mrvar za dr. Najsv. Imena, semenišnik Mr. Ludvik Kužnik za Mladinski oddelek, Mrs. Mrvar za žensko dr. sv. Rešnjega Telesa, in za dekliško društvo Miss Mary Gliha. Nastopil je tudi Mr. Anton Grdina, ki je v vznesenih besedah pozdravil visoka gosta v imenu 30 tisoč članov KSKJ.

Nato smo imeli čast slišati prevz. škofa Dr. Gnidovca, ki so nam s svojim svetniškim duhom v svojem govoru polagali na srce predvsem eno, namreč: Molite, molite in zopet molite.

Sledil je govor Dr. Mihael Opeke, kanonika v Ljubljani, ki nam je ob koncu zaklical v pozdrav: Na svidenje v vicah, češ, od tamkaj se gotovo tudi pride v nebesa.

Končno smo zagledali na odru sivolasega starčka škofa Jegliča, ki so nam s krepkimi besedami povedal mnogo lepega. H koncu so nam tudi želeli: Na svidenje, toda ne v vicah, kakor Dr. Opeka, ampak v nebesih.

Res, bil je dan, ki nam ostane za vedno v spominu. Vam, milim gostom, pa ključemo. Bog Vas živi! Božja roka naj Vas varno vodi po težavnih potih in naj Vas čile in zdrave pripelje nazaj na Vaše domove. Upamo, da boste od nas, ameriških Slovincov, odnesli najboljše spomine.

Pozdrav vsem gostom iz stare domovine. J. Resnik.

KAKO JE BIL V NEWBURGU, KO SO SPREJELI PREVZIŠENEGA ŠKOFA.

Z radostjo in veseljem toliko pričakovani dan prihoda prevzišenih gostov je konečno vendarle napočil. Dne 15. julija ob pol sedmih nam iz stolpa naznani zvon radostno novico, da se gostje že nahajajo v naši naselbini. Prihodnjno nedeljo popoldne nato se je vrnil častni sprejem. Ob eni uri so se pričeli zbirati okrašeni avtomobili — bilo jih je okrog 50 — ki so se ob 2. uri odpeljali v sosedno naselbino Collinwood po prevz. škofa dr. Jegliča.

Ljudstva se je nabralo toliko, da so imeli maršali dovolj posla, da so vzdržavali red. Ko so se nekaj minut po tretji uri oglašili zvonovi, naznajoč težko pričakovani prihod, se je vse razvrstilo v parado in odkorakali smo v godbo na delu v cerkev, ki smo jo napolnili popolnoma, da si je precej prostrana. Vsak rojak, ki je prišel semkaj iz starega kraja, je hotel še enkrat videti moža, ki se toliko trudi za nas in ki se je kljub visoki starosti odpravil na tako daljno in težavno pot.

Po končanem cerkvenem opravilu se je društvo sv. Antona Pad. v svojih uniformah postavilo v špalir po šolskem dvorišču do župnišča, skozi katerega so se mili gostje v spremstvu mnogobrojne duhovščine podali v župnišče.

Zvečer ob pol osmih se je vršil shod v dvorani Slov. Narod. Doma, ki je ob velikanski udeležbi potekel v najlepšem redu. Stoloravnatelj, Rev. Albin Gnidovec, nečak škofa Dr. Gnidovca, je vedno poskrbel za kako primerno šalo. Pozdravne govore so med drugimi imeli sle-

deči: Mr. Tom Mrvar za dr. Najsv. Imena, semenišnik Mr. Ludvik Kužnik za Mladinski oddelek, Mrs. Mrvar za žensko dr. sv. Rešnjega Telesa, in za dekliško društvo Miss Mary Gliha. Nastopil je tudi Mr. Anton Grdina, ki je v vznesenih besedah pozdravil visoka gosta v imenu 30 tisoč članov KSKJ.

Nato smo imeli čast slišati prevz. škofa Dr. Gnidovca, ki so nam s svojim svetniškim duhom v svojem govoru polagali na srce predvsem eno, namreč: Molite, molite in zopet molite.

Sledil je govor Dr. Mihael Opeke, kanonika v Ljubljani, ki nam je ob koncu zaklical v pozdrav: Na svidenje v vicah, češ, od tamkaj se gotovo tudi pride v nebesa.

Končno smo zagledali na odru sivolasega starčka škofa Jegliča, ki so nam s krepkimi besedami povedal mnogo lepega. H koncu so nam tudi želeli: Na svidenje, toda ne v vicah, kakor Dr. Opeka, ampak v nebesih.

Res, bil je dan, ki nam ostane za vedno v spominu. Vam, milim gostom, pa ključemo. Bog Vas živi! Božja roka naj Vas varno vodi po težavnih potih in naj Vas čile in zdrave pripelje nazaj na Vaše domove. Upamo, da boste od nas, ameriških Slovincov, odnesli najboljše spomine.

NOVICE IZ SLOVENSKE NASELBINE V INDIANAPOLIS, Ind.

Dne 24. julija je preminul vsem tukajšnjim rojakom dobro znani rojak Frank Zupan. Teden nazaj je bil ranjki še na pikniku, kjer se je prehladil, dobil je pljučnico, kateri je čez nekaj dni podlegel. Rajni zapuščila pet otrok katerih najmlajši je 8 let star.

Zalosten slučaj je to, da so izrabili šele pet tednov nazaj mamu, Mary Zupan, katere se je ponesrečila na avtomobilu, s katerega je tako nesrečno skočila, da je podlegla poškodbam že drugi dan.

V soboto večer je napadel Mr. Jurja Hribernik nek angleški fant z nožem, ter mu zadal petnajst ran, ki pa niso nevarne. Vzrok je baje, ker Hribernik ni hotel nadaljevati več igre z njim.

Pri Mr. Anton Hrenu se je oglašila te dni Storklja ter jim podarila čvrsto hčerko. Častitamo! Frank Kurnik.

SPOMINI. Chicago, Ill.

Naj bo tudi meni dovoljeno, da v kratkem izrazim svoje občutke ob priliki našega romanja k Mariji Pomagaj v Le-mont.

Pomemben je bil za nas dan 4. julija, in predragi prekmurški rojaki, utisnimo si v sree besede č. g. Mažirja. Ob njegove govoru smo za trenotek pozabili, da se nahajamo tukaj med različnimi narodi, naše misli so pohitele nazaj v ljubljeno domovino, kjer smo preživeli najlepša leta svoje mladosti.

Spomnili smo se za trenotek, ko smo se podajali v daljni svet, ko nam je mati med zadnjim poslovnim poljubom potisnila v roko rožni venec, češ, ne po-

Illinois se ponaša letos z izvanrednim pridelkom sadja. Statistično poročilo pravi, da bo letos okrog 2,337,000 bušljev breskev v državi Illinois. Breskve so letos izvanredno dobro obrodile, pravijo, da jih je štirikrat več kot lansko leto. Okrog 3000 železniških vozov breskev bo izvoženih iz države. Jabolk, kot računajo, bo nad 7,200,000 bušljev. Lansko leto jih je bilo samo 7 milijonov. Hrušk bo letos 200,000 bušljev več kot lansko leto. Letos jih bo kot računajo, okrog 725,000,000 bušljev. Celo grozdja bo letos še enkrat toliko kot lansko leto. Jagod, borovnic in malin je pa letos zaznamovati manj kot lansko leto.

V Gary, Ind., je povzročil požar v neki department trgovini nad \$250,000 škode. Požar je povzročil majhen fantiček v skladišču eksplozivnih igračk, raketov, ki se rabijo za razne slovesnosti, kot 4. julij itd. Ustrelil je v rakete z malo igralno pištolo in iskra je zapalila eksplozivne rakete. Zatem so se užgale umetne luči, rakete so eksplodirale in druge stvari. Ljudje so komaj odnesli pete pred smrtjo. Trgovina pa je bila na mah v plamenu. Večje nespameti ni, kot mladini prodajati eksplozivne snovi. Ako bi bilo to strogo zabranjeno, bi te nesreče v Gary gotovo ne bilo.

Kam plove mladina, pokazuje je jasno slučaj v Columbus, O. Osemetni James McCarthy je bil pobit od tovarišev, med katerimi je najstarejši star 11 let. Fantalini so organizirali svoj klub, ki so mu dali ime "black-eye gang." Nekega dne so pričeli tovariša McCarthyja in zahtevali od njega 2c menda kot nekak prispevek. Fant se je branil in njegovi tovariši so ga s kamenji pobili na tla in roveža tolkli še na tleh tako, da so ga skoro paralizirali. Stvar je bila naznanjena mladinske-mu sodišču. Vodja ganga, ki je imel 11 let, je izpovedal, da so mislili pobitega McCarthyja kar živega pokopati, vendar so, predno so to izvršili, spremenili svoj načrt. Osemetni McCarthy je blizu smrti. Ako umrje, bo to umor prve vrste in najstarejši od ganga je star 11 let. Pač žalostna slika, ki pokazuje, kam plove mladina.

zabi na Marijo; ona naj bo zdaj tvoja Mati. Zalibog pa je mnogo rojakov pozabilo na ta trenotek, pozabili so na besede svoje dobre matere, izgubili so največji zaklad, sv. vero. Zato, dragi rojaki, združimo se in prosimo nbeško Mater, da zopet pripelje vse izgubljene brate in sestre nazaj na pravo pot.

Pozdravljam vse prekmurske Slovence širom Amerike in želim, da bi srečno dočkali drugrega leta in zopet skupno pohiteli na hriček k Mariji Pomagaj.

Članica dr. sv. Ane št. 170.

MLADI KAREL.

13letni mladenič Karel je sedel na hišnem oknu in zamaknjeno gledal na ulico, četudi ga niso zanimali mimo idoči ljudje. Včasih se je ozrl po hiši, kjer se je njegova mati, ne zmečene se za Karela, zabavala z mladim častnikom Maksom.

Mlademu dečku ni šlo to izpred oči, posebno še, ko se je ozrl in zapazil, kako je prišel mladi častnik za materino roko in ji jo poljubil. Dečka je silno zabolela ta prizor pri sre. Karel je obstrel pri tem prizoru in spomnil se je pri tem takoj na svojega očeta, kako sta se preje kedaj prepirala, toda spoznal je takoj, da bo to materino početje rodilo še posebno žalost in gorje.

Odkar sta se ločila oče in mati, se je lju-

bezen med Karelom in materjo povečala. Ko je pa pričel prihajati častnik na obiske, je mati bila vedno bolj raztresena in se ni več toliko kratkočasila s Karelom. Vedno ga je izpraševala po čem, kako je kaj v šoli, kaj misli o tem, in vedno jo je zanimala otroška nainvnost. Toda sedaj sta postala oba bolj resna in se nista več tako ljubkovala kot prej.

Karel pogleda na uro — bila je že tri. Potegne pismo iz žepa in bere: "Ljubi sin: — Pridi k meni v hotel med tretjo in četrto uro, soba 15. Silno hrepenim te še enkrat videti. — Te pozdravlja Tvoj oče."

To je že tretje očetovo pismo in obenem prošnja, da bi prišel k njemu, si je mislil, toda vedno mu je odrekel. Mislil si je, češ, mogoče ima pa res kako sočutje do njega,

ker sedaj mu je že tretjič pisal. Malo je premišljal, kaj bi v tem slučaju mati rekla in se pri tem ozrl proti materi. Videl je, da mladi častnik še vedno drži mater za roko. Ali bi ne storil veliko krivico očetu, ako bi mu odrekel prošnjo, mu je sree narekovalo pri tem pogledu? Gre torej na to z okna v sosedno sobo, pri vratih se ozre še na mater, na kar se je tudi mati ozrla. Zasmejala se je proti njemu, toda rekla ni nič.

Karel se je podal proti hotelu. Počasi je šel in nekako boječ. Ze preje je bil poizkusil to pot, toda zbal se je. Ze tri leta ga ni videl. V svoji domišljiji se mu je pojavil eleganten gospod. Spomnil se je, kako je pred leti zmerjal mater z grdimi primki in tudi za njega samega se ni dosti brigal. In sedaj, kako bo imel sočutje do mené? Ni moglo mu to iti v glavo. Toda kljub temu

se je razjunačil, šel naprej in vprašal v hotelu po št. 15. Strežnik pelje dečka v imenovano sobo in takoj je stal pred svojim očetom.

Bil je njegov oče. Spoznal ga je takoj, četudi se je bil v teh treh letih silno predrugačil. Tudi sedaj je zgladel postaven mož, toda sivi lasje, upadla lica in zgrbančeno čelo so ga popolnoma spremenili. Popolnoma drugi utis je bil za oba ta sestaneč, kakor sta si preje mislila. Oče ga je objel in ga s sočutjem stiskal k sebi, kakor da bi ravno sedaj spoznal, da je preje izkazoval premalo ljubezni.

"Kako si zrastle, moj Karel," je rekel oče h Karlu in ga je potegnil k sebi na zofo. Sedaj je moral vse na dolgo pripovedovati, kako se kaj ima, kako je s šolo, kako je s tovariši in vse hoče na dolgo in široko izve-

deti od svojega sina. Tudi po njegovi materi je vprašal in dečko je videl, kako se je pri tem močna očetova roka tresla, ko si je obrisal svoje solzne oči.

Čas je hitro potekal in začelo se je že mračiti in dečko se je pri tem ustrašil, ko je pogledal skozi okno.

"Jaz moram domov, mati bodo gotovo v velikih skrbeh in v strahu zaradi mene." "Ali mati ve, da si pri meni?" Karel je zarudel in odgovoril, da ne. O častniku in o njegovih pogostih obiskih ni nič povedal in zaradi tega ni mogel razložiti, zakaj je prišel brez materine vednosti.

"Sedaj moraš pa hiteti domov, kajti mater gotovo skrbi, da si toliko časa odsoten brez vednosti," je oče odgovoril, "toda v nedeljo bom jaz zopet prišel sem in obljubiti mi moraš, da me prideš obiskat."

Iz življenja in sveta.

KATASTROFALNO PREMIKANJE ZEMLJE.

Te dni je doživela občina Kavčina pri Mnichovhradištu na Češkem katastrofo, kakršnih pozna zgodovina malo.

Premikanje zemlje se je nadaljevalo. Od skalnatih sten se je odtrgala debela plast gramozja ter se zavalila v dolino.

REKORD NAJDALJŠEGA POLETA.

Francoska vojaška letalca brata Arrachart sta odletela iz pariškega letališča Le Bourget 27. junija ob 5. uri 15 minut zjutraj, da prekosita svetovni rekord poleta na daljavo brez pristanka.

Polet se je bratoma posrečilo; po 26 in pol urah sta se spustila na zemljo v Bassori, ob Perzijskem zalivu.

Občudovati moramo pogum obeh Francozov bratov Arrachartov, pa tudi njihov stroj.

Ce letos nihče ne prekositi tega poleta, dobila brata Arrachart darilo 70.000 frankov zrakoplovnega ministrstva.

Sirite in agitirajte vsepovsod za Amer. Slovence!

TRKANJE IZ GROBA.

Iz Nemčije poročajo: V Schwarzachu blizu Brengenza je te dni vladalo veliko razburjenje. Pokopali so 25letno Ano Fleisch, ki bi se baš imela poročiti.

Poklicali so hitro župnika, orožništvo in zdravnika, ki je bil izvršil mrljiški ogled.

Zanimive številke. Na celem svetu je, tako računajo, okrog eno milijardo in pol prebivalcev.

DIJAŠKI IZGREDI V GRADCU.

Znani profesor graške univerze dr. Ude, ki je v zadnjem času ostro kritiziral današnji parlamentarizem.

ČEZ SEDEM LET VSE PRAV PRIDE.

Neko dekle je svoj čas iz Amerike prineslo v Avstralijo neke vrste kaktus, kateremu so dali ime "bodeča hruška."

Domači zajec se je v Avstraliji tako zaplodil, da je postal prava nadloga. Toda tudi ta nadloga ima svojo solnčno stran.

Še večja nadloga so kobilice. Otok Ciper je bil že dostikrat opustošen po njih.

JAPONSKA ULJUDNOST.

Japonska vlada je izdala nova navodila glede cestnega prometa po mestnih ulicah.

ZANIMIVE ŠTEVILKE.

Na celem svetu je, tako računajo, okrog eno milijardo in pol prebivalcev.

V novejšem času je najdalje živel neki Anglež Henry Jenkins.

Od živali pa doseže najvišjo starost slon, ki živi tudi nad dve stoletja.

NE ČAKAJ, DA PRIDE KDO PO NAROČINU V HIŠO; AKO TI JE POTREBNA NAROČINA, POŠLI JO SAM ČIMPREJ MOREŠ NA UPRAVO LISTA.

V NAJEM se odda pod ugodnimi pogoji v slovenski naselbini v Jolietu, Ill.

PEKARIJA. Peč se nahaja v njej. Ponudba na upravo "Amer. Slovence."

ZENITNA PONUDBA. Fant srednje starosti se želi seznaniti s pošteno Slovenko.

SLOVENCEM V JOLIETU! Naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne slovenske povestne knjige.

MARKO BLUTH, Zastopnik Amer. Slovence, 512 N. Broadway St. Joliet, Ill.

ČUDNA OPOROKA.

Pred kratkim je v Londonu umrla baronica Garvagh. Zapravila je oporoko, v kateri je posebno značilna klavzula.

Razen te klavzule se je v oporoki nahajala še ena točka, ki je vredna, da jo zbog njene kurioznosti omenimo.

ANGLEŠKA ŽIVINA.

Angleži trdijo, da imajo najboljšo in najlepšo plemensko živino na svetu.

Krvna osveta v Črni gor. V planini Milogorac so se pojavili pod vodstvom Dušana Roganovića, člana odmetniške čete.

Stric na obisku. "Moja draga nečakinja, si ti slikala to lepo pokrajino?"

VABILO na BLAGOSLOVLJENJE Provincijalnega doma šolskih sester III. REDA SV. FRANČISKA ASIŠKEGA in otroškega zavetišča na griču Asiici severno od Lemonta V nedeljo, 1. avgusta '26

PROGRAM: 1. Ob 11. uri dopoldne sv. maša na prostem (po čikaškem času ob 12. uri.) 2. Ob 2. popoldan blagoslov kapelice in doma.

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

Deset razbojnikov napadlo vas. Nedavno temu sta se ustavila okrog 8. zvečer v vasi Kusič pri Požarevcu pred hišo kmeta Blagoja Marjanovića.

Za umor moža osem let ječe. Milena Ivkov iz Sombora, vdova pok. dr. Konstantina Kolarevića je ustrelila v noči od 17. na 18. decembra 1922 svojega moža.

Krvna osveta v Črni gor. V planini Milogorac so se pojavili pod vodstvom Dušana Roganovića, člana odmetniške čete.

"AMER. SLOVENEČ" JE NAJSTAREJŠI, A MORA POSTATI TUDI NAJVEČJI

ZDRAVSTVO.

Chicago najbolj zdravo mesto izmed vseh večjih mest.

V enem izmed zadnjih tedenskih poročil nam čikaški zdravstveni komisar, Dr. Bundesen, javlja veselo vest, da je po temeljitem preiskovanju prišel do zaključka, da se Chicago lahko ponaša kot najbolj zdravo izmed vseh večjih mest na svetu.

Umrljivost je med vsemi večjimi mesti v Chicago najnižja, kar izprevidimo iz sledeče tabele: Med 1000 osebami jih je umrlo v l. 1925:

- V Chicagu11.5 V Berlinu11.7 V New Yorku12.2 Na Dunaju12.9 V Philadelphiji13.2 V Buenos Aires13.7 V Parizu14.7 V Bombay-u25.4 V Calcutti32.7

Da je umrljivost otrok tako nizka (v l. 1925 samo 74,7 med 1000 rojstvi) se imamo zahvaliti skrbi za otroke, za pred rojstvom in pa kampanji, ki stremi za tem, da se otroke hrani, kadar je le mogoče, z materinim mlekom.

SIRITE "AMER. SLOVENEČ"

Stop! Pozor!

Ako vam izpadajo lasje ali ste jih že izgubili, moja "ALPEN-tinktura" napravi, da v osmih dneh počnejo lasje rasti.

PRIFOROČAM SE rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.

R. PAVLOSKI Slovenski fotografist 719 No. Chicago St. JOLIET, ILL.

Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO. Rojakom v državi Indiana naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik.

Opomba:—V vabilu, objavljenem v "Ave Maria," se je vrnila pomoč gleda dneva slavnosti. Blagoslovljenje provincijalnega doma in otroškega zavetišča šolskih sester ne bo 2. avgusta, kakor poročano, ampak 1. AVGUSTA, V NEDELJO.

ZA SMEH IN RAZVEDRILLO.

Hiše in lote. LES. HISA 2 nadst. in mala koča zadelj, prodna na 1217 Nelson St. Ph. Buckingham 2511. 851-st do sr

Na deželi. Neki farmar je imel prav hudobno mulo, kateri je bilo prav v veselje — brcanje.

Na deželi. Neki farmar je imel prav hudobno mulo, kateri je bilo prav v veselje — brcanje.

Farmar: Zakaj pa ne, saj je na mojem pašniku?!

Farmar: No ja, čemu pa meni to pravite? Zakaj niste tega muli povedali in se z vašo zvezdo izkazali?!

Auč!

Soseda: Ali je vaš psiček sedaj boljši? Minka: Zakaj, saj ni bil bolan? Soseda: Tako vprašam, ker zdaj več ne tuli, ko vi igrate na klavir.

UDODNA PRLIKA.

"BABY CHICKS" NA PRODAJ Rhode Island rdeče piške. \$12.00 sto kom. Gotovo pridejo žive do vas, za kar jamčimo. The Red Hatchery, Marshall, Indiana. 836-t do t-t

POKIŠTVO NA PRODAJ.

7 KOŠOV POHIŠTVA za jed. sobo, hrastov les, fino izdelano, nashogay miža v dobrem stanju, zelo poceni. Phone Roberts 7420, Luella ali South Shore 4227. 852-sr,č,p

NOTARSKA DELA.

Kupne pogodbe, pooblastila, affidavit in vse druge legalne listine izdeluje rojakom za tu in stari kraj JOHN JERICHO. Slovenski notar, 1849 West 22nd St., Chicago, Ill.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoaga, katerega pripeljvam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu! 2013 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

ROJAKOM V CLEVELANDU naznanjam, da sem prevzel knjigarino Mr. Frank Kurnika.

Knjige oddajam proti primerni odškodnini tudi na posodeno.

JOSIP GRDINA, Zastopnik "Amer. Slovence" 6121 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

Polagoma je zapazil Janez, da gine denar, a si je mislil: to je začetek, čez kaj časa bo vse drugače, in velicega plačevanja tako ni več, razven Toneove dote; te pa še zahteval ne bo Tone, ker je tako rad pri hiši. In Tone res ni mislil na doto. Tih in zadovoljen je obdelaval domačo zemljo in rad je imel mlado gospodinjjo, ki je bila tako prijazna proti njemu. Najponosnejši je bil, kader jo je peljal na Vače; tam je imela Lojza po štacurah, vedno dosti opravka. Pridirjal je po klanci, da je letelo vse vprek in moško se oziral izpod klobuka, češ zatorej ženske ni na Vačah. Ob letu je pripovedoval okrog, da so dobili sinka Janezka, in tega je pestoval zdaj, kader je utegnil in žvižgal mu in pel, rezljal je vozičke in delal piščalke in puške in ponujal jih detetu, ki niti ročice še ni znalo pregibati po svoji volji. In kako sta stregla ljubljenu oču in mati, in kake večje sreče bi si bil mogel želeči še Brdar!

Žal, da zavisi tolikrat zadovoljnost in mir od nečimurnega denarja in da je na svetu tako malo modrijanov, ki bi se čutili srečne brez denarja! Na ta pomoček sreče in zadovoljnosti bi se moralo tedaj bolj paziti in pomniti zlasti, da je varčnost velik dohodek. "Kaj ti je Janez, da si tako zamišljen?" dejala je nečega dne Lojza in podala možu nališpano dete.

"Nič tacega," dejal je mož in obrnil se počasaj stran. Nikdar se ni bil govoril z ženo o premoženju svojem, in ona ga tudi nikdar ni vprašala, ampak živela otročje, brezskrbno, kakor da bi se ne moglo nikdar spremeniti. Janez pa je že dolgo skrival svoje skrbi in premišljeval marsikako noč, ko je vse sladko spalo, kaj bi in kako bi. Žene pa ni hotel žaliti in se je tudi nekako sramoval in rad veljal pred njo in vso svaščino za premožnega moža. Kolikrat je že sklenil pustiti potratno življenje in družino in veslice. A če ga je poprosila Lojza, naj jo popelje v Dobravo, da ne ostane konj brez dela, splavali so sklepi po vodi; zakaj tudi sam je rad topil težke misli. V Dobravi pa je blagrovala tašča svojjo hčer, da se ji dobro godi, da se ji ni treba tako ubijati, kakor se je ona. Janez pa se je bridko nasmihal, in če ga je vprašal tast, koliko da je pridelal in po čem prodal živino, bil je v zadregi, ali bi povedal več ali manj; jel pa se je pritoževati zoper kmetijski stan, da se ne splačuje delo in bi moral človek vedno vodo piti.

"Ne zapije se kmetija ne," dejal je tast, tako rekoč v imenu vseh krčmarjev, "ampak zelenobi, zanemari se."

"Kupčija je boljša; marsikoga je že obogatila."

"Marsikoga pa tudi spravila na beraško palico, in ni vsacega obogatila po pošteni poti."

"Pošteno obogatefi se sploh ne da," posegel je vmes gospod Lisek. "Le pogledjte bo-

gatine okrog, odkod da imajo. Pri vojaštvu so sleparili, Francoze so pobijali ali pa jim je kak dober prijatelj delal bankovce."

"Da, če bi imel kdo tacega prijatelja!" zdihnil je Janez zamišljen.

"Ampak bi moral delati take," prisedel je gospod Lisek. "Saj ni treba po Ljubljani in po davkarjah kazati bankovcev; po hribih speča lahko vse."

"Tako da oslepari baš reveža." "Kako ga oslepari? Ta lahko spravi denar naprej; saj bankovec je tako samo znamenje, ki nima sam ob sebi nič veljave, in naj bo še tako lepo narejen."

"To je že res," opomnil je Šimen; "toda če nesem jaz na Vače platno barvat ali uro popraviti, dohom tudi znamenje. Zdaj naj pa kdo ponaredi moje znamenje in pride k barvarju ali k urarju po moje blago! Kdor bi rekel, da ni to slepar, ne bi bil sam nič boljši." Gospod Lisek je debelo požrl in si mislil: saj ne ve ta neotesanec, kaj da govori.

"To je vse drugače," učil je v svesti si duševne premoči. "Če ponaredi kdo znamenje in dobo za to drug kos platna ali drugo uro, imate li Vi tako škodo?" "Ampak barvar jo ima ali urar."

"Kako? Če za tisto znamenje dobo lahko zopet drugo uro."

"A kakor hitro se spozna krivo znamenje, izgubil je oni, ki je ima v rokah; slepar pa je tisti, ki je ponaredil in ki je spečal."

"Ni treba, da bi se spoznal bankovec; med kmeti naj ostane in roma po pregovoru iz rok v roke kakor slab denar. Kolikrat sem že dobil jaz ali pa kdo drug desetico, ki se ji je poznalo, da ni prava. A smo jo oddali — kaj ne, gospod župan? — kakor smo jo dobili, za nič menj. Ali smo zategadelj sleparji?" "Kdor je ponaredil, ta je gotovo."

"Vidite! Nekaj sleparjev smo Vam že odabili," dejal je Lisek oblastno. "A jaz mislim, da kjer ni škode, tam ni sleparstva." Župan je iskal v zadregi pomočnika in menil, da se jezi tudi Kovač, ker so začeli po Hrvaškem in Štajerskem in celo po Dolenjskem ponarejati vino.

"To je največje sleparstvo," razvnel se je takoj krčmar. "Kdor toči narejeno vino, toči seveda lahko po ceni, ker je kupil po ceni godljo, ki je zastoj predraga. Izgubo imamo pa mi. Poštene pijače ne moremo dati po nizki ceni, ker smo jo plačali drago; pivci izostanejo, češ, drugje je cenejšje; pošten krčmar pa zapri krčmo ali toči v izgubo, da prideš na kant, ali pa postani baš tak falot kakor oni sleparji. A izgubo ima tudi pošten vinogradnik, ki ne more oddati s trudom pridelanega vina po tisti ceni kakor oni, ki ga kar našaga k spiritu in sladkorju. Davke pa mora vendar plačati in preživiti družino in delavce. Prodajati mora torej tudi v izgubo in priti na kant ali pa slepariti kakor vinski židje po Ogerskem in Hrvaškem."

Čudna eksplozija.

Dne 2. t. m. je nastala v kovačnici Josipa Vrbnjaka na Tržaški cesti v Ljubljani pri topljenju svinca močna eksplozija, ki pa razen razbitih šip ni napravila večje škode. Svinec je topil trgovec s starim železom Ivan Sluga. Najbrže pa je bila pomešana pomotoma med svincom kaka eksplozivna snov, ki se je vsled vročine vnela.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Kaj pa v tem slučaju?

Zgadžarjem na pomoč radi reklamnega pisma A. S. je prišla tudi Frances Zakovšek, Waukegan, Ill. Prazne marnje. Zavrača: "Rev. Črne piše med drugim, da skoro sleherni član SNPJ. želi zadnjo popotnico in uredniki Prosvepe pa jo zaničujejo. Da, Rev. Črne, že nad 20 let sem članica SNPJ., vedno enega društva in v eni naselbini in znani so mi vsi člani teh društev (?), pa še niti eden ni želel njih zadnje popotnice od vseh, ki so umrli."

Rev. Črne in vsak slovenski duhovnik ima slučaj, Frances Zakovšek tudi in sicer nasprotne. Dobro. Vsak slučaj v smislu Rev. Črnete in Francke Zakovšek je dogodljaj zase. Pa pravi Spasitelj: "Iskali me boste, pa me ne boste našli." Tudi milost božja se lahko izčrpa.

Ali je to socialistično načelo?

Socialno načelo je, da se mora delo pošteno plačati, baje je tudi socialistično. Delavec, Cicero, Ill., v Zarkometu ima druga načela. Tokrat se spravi na Irca, da je malo spremembe. Za prvo obhajilo morajo otroci biti pripravljani. Navadno se najamejo posebni učitelji. Ako se tem da za delo neka odškodnina, je to pač le socialno pravično, a "Delavec" postane nesramno sirov in kriči radi dveh dolarjev, pri čemur je še vprašanje, če ni v tem vključen tudi spomin na sv. obhajilo, ki približno toliko stane. Vsaj pri meni je tako.

Bog je, bodite le mirni in malo počakajte, a ni treba vam objokavati "bogoprodajalcev" in "bogojedcev," za kožo lahko gre tistim, ki niso zdaj v koži takih.

Hrsk ...

"Drugi dan Zarkomet zopet izide čil in zdrav kakor vselej," naj mu bo požegnano, če je tako skromen. Moralno se pa le zopet zvrne še kar ta dan.

"Kje in kdaj so vsi ljudje začeli vojno, da bi bili za vojno odgovorni?" poprašuje čilo in zdravo. Pravijo, da so delavski voditelji, pa niti priprostega pogojnega stavka ne razumejo, da če bi vsi ljudje počeli vojno, bi bili vsi odgovorni. Ker pač vsi ne bodo počeli, bodo samo delavski voditelji odgovorni ...

Hrsk ... Kljub hudiču (krščanske morale) in žandarju so lopovi. Torej so lopovi radi hudiča in žandarja. Hrsk ...

"Trunk si ne more misliti človeške družbe brez lopovov." Ne hudič niti žandarm ne moreta popolnoma iztrebiti iz družbe lopovov, g. Molek hoče iztrebiti hudiča in žandarma, pa si more misliti človeško družbo brez lopovov! Blagor takim naivnim sanjačem, in zopet bodo morali delavci biti zelo "preprosti," ako takim sanjam pritrldijo.

V Rusiji so šele včeraj odstranili hudiča in žandarja, toraj postavili podlago človeški družbi brez lopovov. Naivni sanjač naj pogleda Glas Svobode št. 47., in na zadnji strani najde: "V moralnem oziru je nastopila velika degeneracija. Tudi med mladino se je razpasla huda nemoralna. Sovjetska zakonodaja omogoča ljubavne razmere in spolno življenje brez prehodnega upoštevanja eksistenčnih okolnosti. Po parmesecnem skupnem bivanju se pari ločijo, za otroke se nihče ne briga ..."

To je samo ena stran. List omeni: "Pri tem ne gre za kake protiboljševske race, nego za ugotovitev na podlagi uradnih sovjetskih dokumentov."

Ali pride zopet "bodočnost" na pomoč?

Nekaj "žarkov" iz prepotrebne lista.

Kakor znano, je ta prepotrebni list po lastnem zatrdilu urednika, Glas Svobode, dasi pravijo njegovi sorodniki, da je nepotreben.

"Čerkvenjaki navadno pobijajo tisto najhujše, česar se boje najbolj," pravi. Vsaj v bojazni in strahu in v sodbi o strahu se z g. Molekom popolnoma strinjata. O strahu govori najrajji tisti, ki ima strah.

"Svobodomiselnost je za mladost in vse tiste, ki so po svojem duhu mladi po smrti." Svobodomiselnost uči in zatrjuje in hoče dokazati, da ni po smrti ništa više, da je duh baje le neko čuvstvosvanje, ki izgine s smrtjo, a ker je to le prehuda — šintarija, mora čivkati nekaj o mladosti duha po smrti. Frazerstvo.

"Svobodomiselnost je struja, po kateri so morali hoditi vsi svetovni umski velikani. In še dandanes hodijo." Srečni Slovenci, ker imamo v Chicagu nekaj, gotovo pa vsaj enega "svetovnega umskega velikana." — Zvonko Novak je njegovo ime. "Svobodomiselnost se ne da popolnoma definirati." Se vidi, saj res ne vedo, kaj so in kaj hočejo.

"Svobodomiselnost je del metode, po kateri mora človek, ki kaj misli, uravnati smer svojega življenja." Ker pa "svobodno" misli, toraj, kar se mu ravno poljubi, lahko tudi uravna svoje življenje, kakor mu drago, posebno pa po plači.

"In vendar so ravno kristjanje s svojimi cerkvami na čelu tisti, ki goje najhujše sovraštvo do svojega bližnjega ..."

A vsaj tu med Slovenci je sovraštva največ tam, kjer ni krščanstva niti ne kake cerkve.

"Kristjanstvo pravi, da je kraljestvo kristjanov dežela miru in sloge. Že skoro dva tisoč let trdi to, in vendar je prišlo v tem stoletju do krvoprelitja, kakršnega menda še ne pomni svet." Res, a krščanstvo je tu, pa manjka kristjanov, ki bi se po njegovih naukih ravnali, in med temi je tudi urednik Glasu Svobode.

"... ljubav do vsake najmanjše mrvice večne materije ..."

Svobodomiselnost bi ne bilo svobodomiselnost, ako bi ne mislilo tudi svobodno, da je materija večna. Nekaj večnosti je le treba.

"Svobodomiselnost je cerkev že tako pritisnilo k steni, da je morala preklicati že to in ono dogmo." Morda to in ono od onih, ki jih je kak svobodomiselnost, n. pr. Zvonko Novak, sam naredil; od cerkvenih dogem niti ena ni bila preklicana in ne bo, in naj Zvonko Novak še tako "žari" in dela konkurenco svojemu uredniškemu kolegi, g. Moleku v — žarkovanju.

Zelo nesebično.

Glas Svobode, to je urednik, piše: "Ustanoviteljem (namreč podružnice svobodomiselnostne organizacije) morda ne bo prinašala bogve kakih gmotnih dobrot, ali bo jim pa v veliko zadovoljnost, ker bodo videli, da bodo imeli od njenega umskega delovanja vsestransko korist naši znanaci. In mi svobodomiselnosti ne delamo toliko za sebe, kolikor za tiste, ki pridejo za nami (če ne bo preveč kontrole!). Mi pripravljamo človeštvo za nebesa na tem svetu, zakaj, dobro smo uverjeni, da jih sami ne učakamo še." Zelo, zelo previdno, a tudi nesebično. Ker urednik priporoča vodo, gotovo ne bo pil vina, vprašanje je samo, ali se ne bo varal v svojem optimizmu.

Atlasove

znižane cene oblek z 1. ali 2. hlačami so v polnem teku

Pridite, izberite si kar vam ugaja iz naše velike zaloge oblek za moške in dečke po:

\$23.50; \$28.50; \$33.50; \$38.50

Prava cena teh oblek je \$35.00 do \$60.00. Tudi za prav debele moške do velikosti 52. Pridite — kupite — prihranite si denar!

Hlače za moške, razne dečke obleke, slavnike in srajce — vse po zelo znižanih cenah!!!

M. H. JELINEK, lastnik

COR. BLUE ISLAND AVE. & 18th ST., CHICAGO

Za one, ki živijo zunaj mesta je prav pripravno, ako pridejo k nam kupovat ob torkih, četrtnih in sobotah zvečer ali pa v nedeljo dopoldne.

Ne kupujte drugje!

dokler niste videli naše preproge, linoleum, congoeum in vsakovrstne karpete za kuhinje in druge sobe.

Ceneje kakor v mestu dobite pri F. NOVICKI 1738 W. 18th St., Chicago, Ill.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

PRISTOPITE k našemu 1927 VACATION CLUB

ki se baš sedaj ustanovlja.

First National Bank

Največja in najstarejša banka v Joliet-u.

Promoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse boleznj hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških boleznj.

1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill. Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

Razprodaja novih knjig.

Na tej razprodaji se nudi našim rojakom v Ameriki izvanredna prilika, dobiti po posebni ceni štiri jako zanimive knjige:

1. "KRI MUČENIKOV." Interesantna povest iz tretjega stoletja po Kristusu, ki pripoveduje o kristjanih in njih mukah 60c
2. "SOCIALNA ČITANKA" vsebuje poučno socialno berilo za naše slovenske delavce. Vsak slovenski delavec bi jo moral čitati 45c
3. "NEVESTA IZ KORINJA" je zanimiva slovenska kmečka povest 25c

Skupaj \$1.30

KDOR NAROČI VSE TRI SKUPAJ, PLAČA SAMO IN DOBI ZRAVEN BREZPLAČNO SE VELIKI KOLENDAR MOHORJEVE DRUŽBE, KI JE POLN KORISTNIH, ZANIMIVIH IN PODUČNIH SPISOV.

\$1

Naročite te knjige takoj, dokler so v zalogi.

Naročilom je priložiti Money Order ali bančni draft.

"Knjigarna Amerikanski Slovenec"

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.